

**(EL PAÍS, 13/1/2005)**

**Pantera Negra**

*Joan Gols*

**Proa**

Barcelona, 2004. 151 pàgines

La sàtira esportiva juga a cavall de dues possibilitats d'èxit que poden, també, fer fracassar la partida per contradictòries. Una és la popularitat de l'esport en la societat pervertida en què vivim, i, sobretot, la popularitat del futbol, que tanta alienació ens permet a base d'emocions positives i negatives i que tant ens permet aproximar-nos, tot relaxant la nostra petulància, als adormits instints animals. L'altra és la poca consideració

que l'esport té com a matèria literària entre la intel·lectualitat lectora més arrogant, que sovint oblida les quasi feixistoides lloances sol i dolenques que J.V. Foix dedica a la plenitud elàstica del cos. A més, si a esport hi afegim sàtira, el producte sembla que hagi de quedar abaratit en la terminologia del subgènere. Així i tot, amb *Pantera Negra*, Jordi de Manuel ha estat capaç de fer-nos arribar aquestes narracions del seu particular Cide Hamete Benengeli, Joan Gols, per esmicolar estament a estament el món del futbol i tot el seu entorn, que va dels jugadors (els que juguen a futbol) a tota la resta que constitueix allò que el narrador anomena "fumbol", i que va des dels dirigents corruptes als fanàtics seguidors passant per unes dones de fer feina, encarregades de netejar els vestuaris, que ens remetent a la magistral narració "La feina d'un dia" de Truman Capote, on l'autor acompanya una minyona i xerra amb ella mentre aquesta fa la seva feina

en luxosos apartaments. I Joan Gols ho fa a través d'onze narracions aparentment independents que estructura en forma de partit (avantmatx, escalfament, primera part, mitja part, segona part, pròrroga i penals, bany i massatge), estructura que ens permet parlar del llibre en termes futbolístics i ens fa dir, després, al bar, que sort de la segona part, on el narrador ha aconseguit tramar un joc ràpid, àgil, encarat a barraca i fent gols, que és el que ens agrada, ja que a la primera part les narracions es perden una mica i descoratgen el lector amb un joc insuls que mai remata a porteria. Però el que sempre acaba comptant en el món del futbol són els resultats finals, i Joan Gols aconsegueix, en certa manera, fer honor al seu cognom i distreure, sense gaires pretensions literàries, el lector.

*Pantera Negra* ens pot remetre a un Truman Capote o a narracions de caire futurista per l'estil de nous narradors nord-americans com ara Adam Johnson, però sense sortir dels límits que imposa el gènere de la sàtira .

MARC ROMERA